

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.3.2012 г.
COM(2012) 153 final

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО
СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И
ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ**

Външното измерение на координацията на социалната сигурност в ЕС

СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, ДО СЪВЕТА, ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И ДО КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Външното измерение на координацията на социалната сигурност в ЕС

Въведение

В една глобализирана икономическа среда трудовата мобилност както в рамките на ЕС, така и между ЕС и останалия свят е все по-често срещано явление и необходимост. Координацията на социалната сигурност е система от правила, чиято цел е да улесни тази мобилност. В ЕС има система от правила за координация на социалната сигурност в рамките на ЕС вече над 50 години¹. Наскоро приложното поле на тези правила бе разширено, за да обхване Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария².

Координацията на социалната сигурност между ЕС и останалия свят е уредена по два начина. От една страна се прилага двустранният подход, при който държавите членки сключват двустранни споразумения с определени трети държави. Този подход не е последователен: съществува непълна мрежа от споразумения, а съдържанието на отделните споразумения има тенденция да варира според държавата.

От друга страна, в момента се разработва общ подход на ЕС към координацията на социалната сигурност с трети държави.

Предвид описаното положение с настоящото съобщение се преследват четири цели:

- да се наблегне на факта, че мигрантите и предприятията от трети държави, които като правило гледат на ЕС като на едно цяло, се сблъскват с фрагментирани системи за социална сигурност, с което се създават пречки по отношение на тяхното влизане, движение и напускане на ЕС;
- да се обоснове тезата за насърчаване и укрепване на сътрудничеството между държавите членки, така че да може да се разработи по-малко фрагментиран подход спрямо третите държави;
- да се конкретизират различните начини, по които правилата на ЕС вече оказват въздействие върху външното измерение, и да се предоставят ясни насоки по отношение на правното взаимоотношение между правото на ЕС и националните двустранни споразумения;

¹ Правилата понастоящем се съдържат в Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и в регламента за прилагането му Регламент (ЕО) № 987/2009, ОВ L 166, 30.5.2004 г., стр. 1; ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1.

² Споразумението относно Европейското икономическо пространство влезе в сила на 1 януари 1994 г. (но за Лихтенщайн започна да се прилага едва на 1 май 1995 г.), ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3. Споразумението между ЕС и Швейцария влезе в сила на 1 юни 2002 г., ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 1.

- да се опише какви са съществуващите компоненти на общия подход в ЕС и да се направят предложения за тяхното доразработване.

1. ДВУСТРАННИ СПОРАЗУМЕНЕНИЯ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ С ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

1.1. Какво обхващат националните двустранни споразумения?

Правата по отношение на социалната сигурност на лица, придвижващи се във и извън ЕС, все още са уредени предимно с национални правила. Отделните държави членки сключват двустранни споразумения за координация на социалната сигурност и с тези споразумения се създава система от правила за координация по отношение на лицата, движещи се между двете държави. Основанията за сключване на такива споразумения са различни: досега с тях най-вече се е целяла защитата на гражданите, които работят в друга държава; все по-често обаче на тях се гледа като на средство за привличане на предприятия или работници от трети държави. Сключването на споразумение може да бъде и израз на добри политически отношения между страните. Държавите — членки на ЕС, са също така страни по многостранни споразумения за социална сигурност, напр. Иберо-американската спогодба за социална сигурност, по която страни са Испания и Португалия.

Повечето споразумения с трети държави най-често съдържат правила относно приложимото законодателство, равното третиране и пенсиите. С разпоредбите относно пенсиите се защитават придобитите към момента на напускане на националната територия права на мигрантите и се позволява изплащането на пенсията на територията на другата държава. В някои случаи се предвиждат разпоредби за натрупване на осигурителни периоди, трудов стаж и периоди на пребиваване. Правилата за приложимото законодателство в общия случай включват и правила за „командироване“. С тях се дава право на работници, които отговарят на определени условия, да продължат да се подчиняват на законодателството за социална сигурност на страната, която ги командирова, и се освобождават от задължението за плащане на социалноосигурителни вноски в страната, в която работят. Принципът за равно третиране гарантира на работниците мигранти същото третиране като гражданите на държавата, в която работят.

Обикновено държавите — членки на ЕС, договарят двустранни споразумения, без да се прави препратка към това, което другите държави членки договарят. Процесът е изключително фрагментиран. На практика е възможно някои държави от ЕС да бъдат специално набелязани от големите търговски партньори на ЕС за сключване на споразумения, докато други държави бъдат пренебрегнати. Не съществува механизъм за хармонизиране на подходите, както не съществува и механизъм, според който държавите от ЕС да могат да се обединят около разрешаването на общи проблеми, които те имат с дадена държава.

Освен това специфичното за дадена държава естество на подобни национални двустранни споразумения предполага, че мигрантите и предприятията, установени в трети държави, не само се сблъскват с фрагментирани системи за социална координация при движението им между отделните държави от ЕС, но и с характерни национални двустранни споразумения при движението им във и извън ЕС. Мрежата от двустранни споразумения в никакъв случай не е завършена: в зависимост от това за коя трета държава става въпрос е възможно изобщо да не съществува двустранно

споразумение със съответната държава от ЕС. Оттук може да произтече загуба на придобити социалноосигурителни права за лица, които излизат от ЕС или се връщат обратно в него. Еднакво вероятно е това положение да засегне както мигранти — граждани на ЕС, така и мигранти от трети държави. Като цяло липсва прозрачност по отношение на това какви са правата на гражданите.

1.2. Въздействието на правото на ЕС върху националните двустранни споразумения

Решението Gottardo

Правото на ЕС има предимство по отношение на националните двустранни споразумения, както и на каквито и да било законодателни актове на държава членка. Това бе недвусмислено подчертано през 2002 г. и в областта на социалната сигурност, когато Съдът на Европейския съюз постанови на основание член 39 от ДЕО (сегашен член 45 от ДФЕС), че държавите членки не могат да ограничават прилагането на споразуменията за социална сигурност, сключени с трети държави, само до собствените си граждани и че трябва да третират останалите граждани на ЕС по равен начин според условията на споразумението³. Резултатът от това решение, известно като решението *Gottardo*, означава, че държавите — членки на ЕС, които имат споразумения на основание гражданство, трябва да съгласуват приложното поле на споразуменията си с трети държави, за да гарантират, че и граждани на други държави членки също могат да се ползват от условията по него.⁴

Регламент № 1231/2010

Правилата за координация на социалната сигурност в ЕС имат въздействие и върху възможността на държавите членки да прилагат правила, които са залегнали в двустранните споразумения, които са сключили. Правилата на ЕС, съдържащи се в Регламенти (ЕО) № 883/2004 и (ЕО) № 987/2009 относно координацията на социалната сигурност, включват система за координация за лица, движещи се в рамките на ЕС. Приложното поле на правилата бе разширено през 2003 г., за да обхване граждани на трети държави, законно пребиваващи в ЕС, които не се намират „в ситуация, която се ограничава във всяко едно отношение само в рамките на една-единствена държава членка“. Регламентът, който е в сила, е Регламент (ЕС) № 1231/2010⁵. На практика това е „вратичка“, която позволява на всички лица, които пребивават законно в една държава от ЕС, но при които има някакъв трансграничен елемент, да се възползват от правилата за координация в ЕС. Тук са обхванати практически аспекти като ползването на същите права като гражданите на ЕС относно получаване на всички необходими медицински грижи по време на временен престой в друга държава членка (право, доказано с европейската здравноосигурителна карта)⁶.

³ Дело C-55/00.

⁴ Препоръка P1 от 12 юни 2009 г. на Административната комисия за координация на системите за социална сигурност, ОВ C106, 24.4.2010 г., стр. 47.

⁵ ОВ L 344, 29.12.2010 г., стр. 1. Обединеното кралство продължава да е обвързано и да прилага предишния Регламент (ЕО) № 859/2003. Дания не е обвързана, нито прилага Регламент (ЕС) № 1231/2010 или Регламент (ЕО) № 859/2003. Държавите от ЕИП и Швейцария не прилагат нито един от тези регламенти.

⁶ Член 19 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

Съществуването на Регламент (ЕС) № 1231/2010 предоставя на ЕС изключителни правомощия по отношение на координацията на правата в областта на социалната сигурност на гражданите на трети държави, които се намират в трансгранична ситуация в рамките на ЕС. При стълкновение регламентите на ЕС имат предимство пред националните правила, залегнали в двустранните споразумения с трети държави. Например, когато даден гражданин на трета държава е изпратен в държава от ЕС съгласно условията на двустранно споразумение с третата държава и след това се премести на работа в друга държава членка, за второто движение се прилага Регламент (ЕС) № 1231/2010. Освен това в случаите, когато дадено лице — гражданин на трета държава, работи в две или повече държави членки за работодател, установен извън ЕС, се прилагат правилата на ЕС за приложимото законодателство относно социалната сигурност⁷.

1.3. Общи практически аспекти и предизвикателства

Съгласно „принципа на лоялното сътрудничество“ от член 4, параграф 3 от ДЕС и съгласно член 351 от ДФЕС от държавите членки се изисква да предприемат всички необходими мерки, за да премахнат установените несъответствия между споразуменията, които те са сключили с трети държави, и задълженията си съгласно правото на ЕС. По отношение на въздействието на решението *Gottardo* и на Регламент (ЕС) № 1231/2010 относно двустранните споразумения държавите членки трябва да осигурят сътрудничеството на третата засегната държава, за да гарантират, че задълженията на ЕС могат да бъдат изпълнени. Това води до някои общи предизвикателства.

За да бъдат в съответствие с решението *Gottardo*, двустранните споразумения трябва да се прилагат в съответствие с принципа на ЕС за недискриминация. Това може да означава, че е необходимо да се предоговори споразумението или просто да се получи съгласие, че в споразумението ще бъде включена клауза относно недискриминацията. На практика на държавите членки може да се наложи да поискат от трети държави социалноосигурителните досиета на граждани на ЕС, които не са граждани на съответната държава членка. Това често поражда административни и правни трудности. Остава основният проблем, че макар държавите членки да са длъжни да спазват правото на ЕС, в общия случай третата държава не е длъжна да сътрудничи по тези въпроси.

При усилията да се гарантира, че начинът, по който се прилагат двустранните споразумения, съответства на Регламент (ЕС) № 1231/2010, се повдигат подобни въпроси. Необходимо е да се изясни на третите държави, че в някои случаи двустранните споразумения не могат да се прилагат, тъй като предимство има правото на ЕС. Това е общ проблем за всички държави членки, но понастоящем няма общ механизъм, по който държавите членки да го решават. Възможно лесно решение е във всички споразумения да се включи клауза, според която в случаи на стълкновение правото на ЕС има предимство пред условията на споразумението.

По отношение на общи за държавите членки притеснения по същество — един подобен проблем е как да се отвърне при натиск за съгласие за дълги периоди на командироване, които означават, че работниците от третата държава са освободени от

⁷ Вж. например член 14, параграф 11 от Регламент (ЕО) № 987/2009.

задължението за внасяне на вноски в системата за социална сигурност на държавата членка. В ЕС максималният период, през който работник може да бъде осигуряван в държавата членка по неговия произход, е две години⁸. Работници, командировани в ЕС от трета държава обаче, могат да останат осигурявани в държавата си по произход за доста по-дълги периоди, като това освобождаване от принадлежност към система в ЕС често е чувствителен момент при сключването на днешните двустранни споразумения.

И на последно място, получаването на данни от трета държава е проблем с възлово значение за повечето държави членки, когато става въпрос за предприемане на действия за борба с измамите. Правилата за координация на социалната сигурност в ЕС включват правни разпоредби, които позволяват една държава членка да изиска проверка на информация от друга държава членка, в която пребивава даден бенефициер⁹. Това позволява на институциите, извършващи плащането, да гарантират, например, че получателят на пенсията все още е жив или че дадено лице все още отговаря на условията за получаване на пенсия за инвалидност. Този механизъм за извършване на проверки не е залегал в много споразумения. Редица държави членки биха приветствали въвеждането на работещ подход за борба с измамите.

1.4. Укрепване на сътрудничеството с трети държави относно координацията на социалната сигурност

- Предвид очертаните по-горе практически аспекти и предизвикателства е ясно, че по-активното сътрудничество между държавите членки и трети държави по отношение на координацията на социалната сигурност ще бъде полезно в много отношения. Ако държавите членки си сътрудничат и — където е целесъобразно, действат съгласувано, те ще имат по-силни позиции за преговори с трети държави, ще бъдат в по-изгодно положение за разрешаване на общи проблеми и заедно ще гарантират, че начинът, по който прилагат двустранните споразумения, е в съответствие с правото на ЕС. Като цяло по-активното сътрудничество следва да доведе до по-единен цялостен подход от страна на държавите в ЕС.
- В този смисъл е необходимо на равнището на ЕС да се въведе механизъм за укрепване на сътрудничеството между държавите членки. Предвид този факт Комисията ще подкрепи съставянето на ориентирана към постигането на резултати работна група от експерти от държавите членки, която ще се свиква веднъж годишно, за да се улесни подобно сътрудничество. Работната група ще даде също така и възможност на Комисията да обменя информация за текущото състояние при договарянето на споразумения на ЕС с трети държави. Новият механизъм ще гарантира също така възможност за попълване на празнотите между националния двустранен подход и разработвания подход на ЕС към координацията на социалната сигурност с трети държави.

⁸ Член 12 от Регламент (ЕО) № 883/2004.

⁹ Член 5, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 987/2009.

2. РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБЩ ЗА ЕС ПОДХОД

2.1. Регламент (ЕС) № 1231/10

Регламент (ЕС) 1231/10 прилага регламентите на ЕС относно социалната сигурност по отношение на законно пребиваващи граждани на трети държави, които не се намират „в ситуация, която се ограничава във всяко едно отношение само в рамките на една-единствена държава членка“. Едно от действията на регламента е, че гражданите, попадащи в неговото приложно поле, могат да се възползват от принципа за равно третиране, включен в член 4 от Регламент (ЕО) № 883/2004. Това означава, че гражданин на трета държава, чиято ситуация е случай с трансграничен характер и попада в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1231/2010, който има право на пенсия за старост от държава в ЕС, ще бъде третиран еднакво с гражданите на държавата, която извършва плащането, по отношение на изплащането на тази пенсия извън ЕС¹⁰.

Комисията вярва, че има необходимост от изпълнение на практика на принципа за равното третиране, когато става въпрос за изплащане на пенсии в трета държава. Това важи с още по-голяма сила предвид практиката на Европейския съд по правата на човека в смисъл, че правото на пенсия на основание заетост, при някои обстоятелства може да бъде тълкувано и като право на собственост, защитавано от Европейската конвенция за правата на човека¹¹. За тази цел Комисията ще използва мрежата си от национални експерти по социална сигурност, за да събере информация за законодателството и други мерки на национално равнище по отношение на изплащането на пенсиите в трети държави. Тази информация ще бъде добавена към профилите на отделните държави по отношение на социалната сигурност на уебсайта на Комисията и ще бъде допълвана с информация за двустранните споразумения на държавите членки с трети държави, която също ще бъде предоставяна от национални експерти по въпросите на социалната сигурност.

2.2. Права, предоставяни по инструменти на ЕС относно миграцията

С правилата на ЕС относно миграцията са наложени стандарти, които трябва да бъдат спазвани в националните законодателства относно социалната сигурност по отношение на граждани на трети държави, които пребивават в държава членка. Например след петгодишно законно пребиваване в държава — членка на ЕС, и при условие че са спазени някои условия, гражданите на трети държави придобиват същите права като местните граждани по отношение на социалната сигурност, социалното подпомагане и социалната закрила, така както са дефинирани в националното законодателство¹². Освен това съществуват и три директиви за миграцията в ЕС — т. нар. Директива относно единното разрешение¹³, т. нар. Директива относно синята карта¹⁴ и

¹⁰ Вж. съображение 13 от Регламент (ЕО) № 1231/2010.

¹¹ ЕСПЧ, *Klein срещу Австрия* (жалба № 57028/00), 3 март 2011 г.

¹² Член 11 от Директива 2003/109/ЕО на Съвета относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни, ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44.

¹³ Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка, ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 1.

¹⁴ Директива 2009/50/ЕО на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост, ОВ L 155, 18.6.2009 г., стр. 17.

директивата, която урежда положението на изследователите от трети държави¹⁵, които гарантират — при определени условия обаче — на гражданите от трети държави, допуснати в държави членки, равно третиране по отношение на социалната сигурност спрямо гражданите на държавата, в която те пребивават. Тази гаранция включва равно третиране по отношение на прехвърлянето на държавните пенсии в трета държава и не зависи от наличието на двустранни споразумения¹⁶. Предложенията на Комисията за други директиви за миграцията в ЕС съдържат подобни клаузи за равно третиране¹⁷.

2.3. Споразумения за асоцииране и споразумения за стабилизиране и асоцииране

Като цяло в споразуменията за асоцииране (включително споразуменията за стабилизиране и асоцииране, сключени с държавите от Западните Балкани) се съдържа определен набор от принципи, с които се урежда координацията на правилата относно социалната сигурност за работниците и техните семейства, движещи се между държава от ЕС и асоциираната държава. Освен това на съветите за асоцииране, създадени с тези споразумения, е възложена задачата да приемат разпоредби за изпълнение на тези принципи.

През октомври 2010 г. Съветът предприе първата стъпка в този процес, като взе решение относно позицията, която трябва да се заеме от ЕС в рамките на съветите за асоцииране, създадени със споразуменията с Алжир, Мароко, Тунис, Израел, Хърватия и бившата югославска република Македония, относно приемането от съответните съвети на решенията относно координацията на системите за социална сигурност¹⁸.

Тези решения на съветите по асоцииране следва да обхващат следните права за законно наетите работници: равно третиране с работниците от държавата приемник; прехвърляне на пълния размер на пенсиите за старост, за преживели лица и за инвалидност и пенсиите при трудови злополуки и професионални болести извън територията на държавата, която извършва плащането; равно третиране за законно пребиваващите членове на семейството. Правата следва да са реципрочни — работниците от ЕС се ползват с еднакви права както в асоциираните държави, така и при завръщането си в ЕС. Ползването от тези права не следва да зависи от движение вътре в рамките на ЕС. Тези решения следва също така да предоставят реципрочна рамка на сътрудничество и механизми за проверка с цел борба с измамите. Разпоредбите на двустранните споразумения, сключени между асоциираните държави и отделните държави членки, с които се предоставя по-благоприятно третиране на граждани на асоциираните държави или на държавите членки, ще продължат да се прилагат (като едновременно с това се отчита и — според случая, гореспоменатата съдебна практика на Съда на ЕС по делото *Gottardo*).

¹⁵ Директива 2005/71/ЕО на Съвета относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност, ОВ L 289, 12.10.2005 г., стр. 15.

¹⁶ Това право се предоставя изрично с член 14, параграф 1, буква е) от Директива 2009/50/ЕО, но трябва да бъде изведено и от условията на член 12, буква в) от Директива 2005/71/ЕО.

¹⁷ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на сезонната заетост, COM(2010) 379 окончателен; Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави в рамките на вътрешнокорпоративен трансфер, COM(2010) 378 окончателен.

¹⁸ ОВ L 306, 23.11.2010 г.

След приемането на решенията на Съвета за асоцииране ще започне прилагането на практика на общия за ЕС подход към координацията на социалната сигурност, като той ще има пряко действие в националното законодателство. Като следствие от това Комисията ще предложи практическа административна уредба с незаконодателен характер, за да се улесни прилагането на решенията за асоцииране. Комисията ще помогне на държавите членки да приложат тези решения: тя ще организира годишни срещи, за да обсъди начина на уреждане на координацията с асоциираните държави и да улесни сътрудничеството като цяло; тя ще следи отблизо как държавите членки прилагат решенията.

И на последно място, за да бъде пълно представянето на споразуменията за асоцииране, сключвани с ЕС, и координацията на социалната сигурност, трябва да се спомене Споразумението за асоцииране с Турция и по-специално Допълнителния протокол към това споразумение от 1970 г.¹⁹, чиято цел е постепенното постигане на свободно движение на работници между Турция и ЕС. В този контекст в член 39 от Допълнителния протокол се изисква от Съвета за асоцииране да приеме мерки относно социалната сигурност на турските работници, движещи се в рамките на ЕС. Тази разпоредба бе изпълнена с Решение № 3/80 на Съвета за асоцииране²⁰. Въпреки че необходимите мерки за изпълнение на цитираното решение не бяха приети, Съдът на ЕС постанови, че принципът за равно третиране и клаузата за прехвърляне на пенсии от Решение № 3/80 са пряко приложими²¹. Следователно предвид съдебната практика на Съда на ЕС вече има на практика някакъв общ подход на ЕС по отношение на координацията на социалната сигурност на турските работници в ЕС.

2.4. Използване на споразуменията за асоцииране за доразработване на общ подход на ЕС

ЕС и неговите държави членки вече са поели задължения за координация на социалната сигурност не само по отношение на Турция, но и по отношение на Албания, Черна гора и Сан Марино в споразумения с тях. Изпълнението на споменатите разпоредби все още не е реализирано. Комисията вярва, че правните задължения, залегнали в горните споразумения, трябва да се спазват, затова тя ще предложи втори пакет с решения на Съвета относно позицията, която трябва да се заеме от ЕС в рамките на съответния съвет за стабилизиране и асоцииране, съвет за асоцииране или съвет за сътрудничество относно координацията на системите за социална сигурност с посочените държави.

По отношение специално на Турция Комисията вярва, че трябва да се предприемат стъпки за заменяне и актуализиране на Решение № 3/80 на Съвета за асоцииране²². Това е още по-наложително предвид скорошното решение на Съда на ЕС по дело C-485/07, *Akdas*. Новото предложение на Комисията за прилагане на въпросите относно социалната сигурност от споразумението за асоцииране ще отчетат, например

¹⁹ Допълнителен протокол от 23.11.1970 г. към Споразумението за асоцииране между ЕИО и Турция, ОВ L 293, 29.12.1972 г., стр. 3.

²⁰ Решение № 3/80 на Съвета по асоцииране от 19 септември 1980 г. относно прилагането на схемите за социална сигурност на държавите — членки на Европейските общности, за турски работници и членове на техните семейства, ОВ C 110, 25.4.1983 г., стр. 60.

²¹ Дело C-262/96, *Sürül*; дело C-485/07, *Akdas*; вж. също решения по дело C-18/90, *Kziber*; дело C-103/94, *Krid* относно клаузата за равно третиране в споразуменията за сътрудничество със страните от Магреба, които сега са заменени със споразумения за сътрудничество.

²² Комисията ще оттегли по-ранното си предложение за прилагане на Решение № 3/80 на Съвета за асоцииране (COM(83) 13).

принципа от Регламент (ЕО) № 883/2004, че „специалните обезщетения, независещи от вноски“ не могат да бъдат прехвърляни.

По отношение на преговорите по нови споразумения за асоцииране с трети държави Комисията ще търси начин да включи стандартна клауза относно координацията на социалната сигурност, основана на принципите за равно третиране, прехвърляне на пенсиите и административно сътрудничество.

2.5. Нови споразумения на ЕС относно социалната сигурност

С цел да отчита нуждите на глобализирания трудов пазар Комисията ще даде начало на обсъждане в Административната комисия за координация на системите за социална сигурност, за да се прецени дали при дадени обстоятелства може да е необходимо държавите членки да действат съвместно относно координацията на социалната сигурност по отношение на дадена трета държава. На тази нужда може да се отговори с нов инструмент — споразумение на ЕС относно социалната сигурност. Подобни споразумения биха позволили по-гъвкав подход към координацията на социалната сигурност отколкото позволяват споразуменията за асоцииране и те биха могли да се сключват с трети държави, с които не съществуват споразумения за асоцииране и сътрудничество. Споразумение на ЕС може да се сключва при появата на подобна необходимост — например за разрешаването на трудности с конкретна трета държава, произтичащи от прилагането на Регламент (ЕС) № 1231/2010, или за уреждането на проблеми, свързани с двойното плащане на социалноосигурителни вноски. Такива споразумения биха предложили възможността за интегриране на характерни особености в двустранните отношения между дадена държава членка и въпросната трета държава, като прилагането им ще бъде по избор за държавите членки.

Комисията предвижда, че такива съобразени с отделните държави споразумения ще се сключват с някои от стратегическите партньори на ЕС, най-вече с държави, спрямо които има значително движение на работна сила. Може да се разгледа и възможност за споразумение с държави от организация за регионална интеграция. Общата цел на такива споразумения ще бъде да се насърчи цялостен подход на ЕС по отношение на трета засегната държава.

2.6. Укрепване на международния имидж на ЕС по въпросите на социалната сигурност

И не на последно място, както бе подчертано в стратегията „Европа 2020“, от ключово значение е ЕС да има широк поглед навън и да участва във възлови дискусии и дейности по законодателни въпроси на световно равнище. Предвид факта, че държавите все по-често предприемат инициативи за сътрудничество по трансгранични въпроси, свързани със социалната сигурност, ЕС би следвало да играе главна роля в тях благодарение на дългогодишния си опит в координацията на социалната сигурност. В тази област би трябвало да се търси сътрудничеството и на други международни организации, като Международната организация на труда например. През 2011 г. Международната конференция по труда прикани държавите — членки на Международната организация на труда, да обмислят възможността за сключване на споразумения, с които да се предоставя равно третиране, както и достъп и запазване/пренасяне на социалноосигурителни права на работниците мигранти. Като цяло вече е все по-важно да се обсъждат въпросите, свързани със социалната сигурност, с други региони на света. Ето защо Комисията ще насърчава

сътрудничеството по въпросите на социалната сигурност с други международни организации и с представители на други части на света.